

18. november 2008

VK-REGERINGEN HAR FORVÆRRET MILJØETS TILSTAND

Det er uomtvisteligt, at miljøindsatsen målt på de offentlige miljøudgifter og -indtægter er blevet kraftigt nedprioriteret de seneste seks år. Alene skattestoppet har medvirket til at udhule energiafgifterne med 9 mia. kr. Samtidigt er en række miljøindikatorer gået den gale vej de sidste seks år.

Det Miljøøkonomiske Råds rapport fra foråret 2008 viser, at der historisk har været en forbedring i miljøtilstanden for 17 ud af i alt 24 indikatorer. Men ud af de 17 indikatorer, som historisk har vist en positiv udvikling, er der på nuværende tidspunkt en stagnation eller forværring i 12 tilfælde. De mest udtalte forværringer i miljøtilstanden ses bl.a. for udledning af drivhusgasser og partikelkoncentrationen.

Tabel 1. Udvikling i indikatorer for miljøtilstand og deres målopfyldelse

	Historisk tendens	Nuværende tendens	Forventet målopfyldelse
Udledning af svovldioxid	+	+	Ja
Udledning af kvælstofilter	+	0	Mulig
Udledning af ammoniak	+	+	Mulig
Udledning af kulbrinter	+	+	Mulig
Koncentration af kvælstofdioxid	+	-	Tvivlsom
Ozonkoncentration	+	0	Mulig
Partikelkoncentration	ev	-	Nej
Udledning af drivhusgasser	0	-	Tvivlsom
Areal af lysåben natur	-	ev	ev
Skovrejsning	+	+	Mulig
Økologisk dyrket areal	+	0	ev
Kvælstofoverskud	+	0	ev
Fosforoverskud	+	0	ev
Sigtddybde i søer	+	+	ev
Vandløbsfaunaindeks	+	+	Mulig
Kvælstof i hav og fjorde	+	0	ev
Fosfor i hav og fjorde	+	0	ev
Torsk i Nordsøen	-	-	ev
Vandforbrug	+	0	ev
Behandlingshyppighed	+	-	Tvivlsom
Pesticider over grænseværdi	-	+	ev
Imposex hos hunsnegle	+	+	ev
Samlet affaldsmængde	-	-	Tvivlsom
Affald ift. BNP	0	0	Tvivlsom

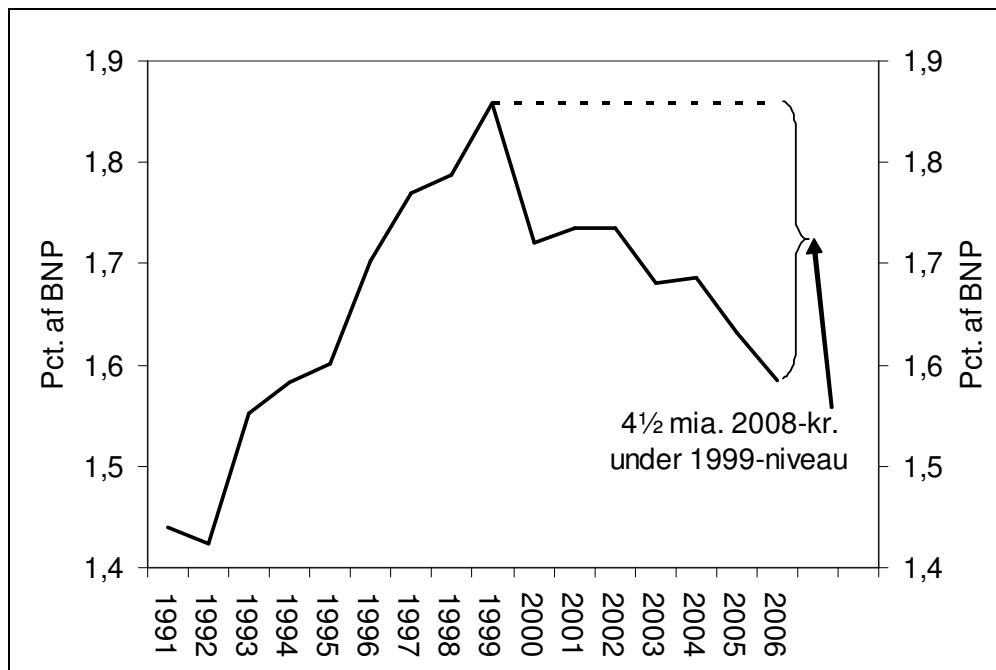
Kilde: Det Miljøøkonomiske Råd (marts 2008) side 3.

Tendensen til forværring af miljøtilstanden skal ses i sammenhæng med, at regeringen gennem de seneste seks år har ført en miljøpolitik, hvor der er blevet prioriteret kraftigt ned målt på både de offentlige miljøudgifter og -indtægter.

Miljøudgifternes andel af BNP toppede i 1999 og er derefter faldet, så udgiftsniveauet i 2006¹ er tilbage på 1993-niveauet. Det svarer til et fald på ca. 20 procentpoint eller ca. 0,3 pct. af BNP.

I 2006 udgjorde de offentlige miljøudgifter 26 mia. kr., men hvis man skulle have fastholdt 1999-ambitionsniveauet i miljøpolitikken, skulle miljøudgifterne i 2006 have udgjort 4½ mia. kr. mere end det, som er tilfældet, dvs. 30,5 mia. kr. Det fremgår af figur 1.

Figur 1. Udviklingen i miljøudgifter i pct. af BNP, 1991-2006



Kilde: DMØR figur I.2 side 39, ADAMs databank og AERådet.

Også på den offentlige sektors miljøindtægter ses nedprioriteringen tydeligt. Regeringens skattestop har bevirket en udhuling af energiafgifterne siden 2002 og gjort det miljøskadelige forbrug relativt billigere. Energiafgifterne er derimod faldet med 0,5 pct. af BNP fra 2002 til 2007, når der ses bort fra

¹ 2006-tal er det seneste år der foreligger tal for. Danmarks Statistik offentliggør først 2007-tallet den 4. december 2008.

afgifter på motorkøretøjer.² Det svarer til et fald på næsten 9 milliarder kroner. Det fremgår af tabel 2, som viser de energirelaterede afgiftsprovenuier opdelt på afgifter vedr. motorkøretøjer og øvrige energirelaterede afgifter.

Tabel 2. Ændring i energirelaterede afgiftsprovenuier, 2002-2007

	Pct. af BNP	Mia. kr. (2008-niveau)
1. Energirelaterede afgifter i alt	-0,1	-1,8
Heraf		
1.1 Afgifter på motorkøretøjer	0,4	7,1
1.2 Øvrige energirelaterede afgifter	-0,5	-8,8

Kilde: Skatteministeriet og AErådet.

At man i efteråret vedtog, at energiafgifterne fra 2008 prisreguleres i stedet for at være fastfrosset i kroner, som det har været tilfældet siden 2002 pga. skattestoppet, betyder blot, at man fastholder status quo fra det lavere 2007-niveau. Det er ikke en ambitiøs miljø- og klimastrategi.

Det er således uomtvisteligt, at miljøindsatsen målt på de offentlige miljøudgifter og -indtægter er nedprioriteret de seneste seks år.

² Danskerne har købt flere biler under de seneste års højkonjunktur, hvilket har øget registreringsafgifterne. Men de øgede bilafgifter afspejler jo blot øget biltrafik og dermed øget luftforurening. Derfor korrigeres for disse bilafgifter.